

12. Maryniv, I.I. (2020). Rol yevropeiskoho ombudsmena shchodo zakhystu prav hromadian YeS ta zabezpechennia nalezhnoho upravlinnia instytutsiinoho mekhanizmu Yevropeiskoho Soiuzu. [The role of the European Ombudsman in protecting the rights of EU citizens and ensuring the proper management of the institutional mechanism of the European Union]. *Pravo ta innovatsii* № 3 (31). 38-45. URL: <https://cutt.ly/FwgVIF97> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 22.05.2023

УДК 342.9

DOI: 10.36550/2522-9230-2023-14-286-291

Кичинська Анастасія Олександрівна,
магістр права, помічник адвоката
e-mail: ki4inskaya@gmail.com
<https://orcid.org/0009-0001-1817-387X>

Сердюков Олексій Сергійович,
аспірант кафедри теоретичної юриспруденції
Юридичного інституту Київського національного
економічного університету імені Вадима Гетьмана
e-mail: serdiukovalexey@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-7255-1344>

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ОПОДАТКУВАННЯ ГРАЛЬНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

У даній науковій статті досліджено питання практичних аспектів оподаткування грального бізнесу в Україні в умовах воєнного стану.

Взаємозв'язок між гральним бізнесом і податками є складним і має значний вплив на економіку та фінанси держави. Податки на гральний бізнес можуть бути важливим джерелом доходів для держави, а також можуть впливати на сам гральний ринок та поведінку гравців.

Ефективний контроль, збирання та адміністрування податків з грального бізнесу є невід'ємним аспектом його існування. Держава повинна мати механізми для відстеження доходів гральних компаній та забезпечення сплати ними податків. Практичні та теоретичні аспекти оподаткування грального бізнесу мають бути збалансованими, враховуючи економічні, фінансові, соціальні та етичні аспекти. Метою державного втручання є забезпечення стабільного функціонування галузі та захист інтересів громадян. Держави часто вивчають різні підходи та практики для оптимального вирішення цих питань.

Своє повторне становлення система оподаткування грального бізнесу в Україні розпочала з моменту легалізації цього виду діяльності у 2020 році та мала низку невирішених питань щодо надмірності податкового навантаження на суб'єктів організації та проведення азартних ігор.

24 лютого 2022 року на території всієї держави було оголошено режим воєнного стану у зв'язку з загрозою національній безпеці через повномасштабне вторгнення російської федерації. Теперішнє положення має значний вплив в цілому на економіку та окремо на бізнес. Задля підтримки галузі грального бізнесу, збільшення економічної стабільності та активності, зменшення фінансових витрат та ризику бізнес-операцій керівництвом держави було внесено ряд змін до податкового законодавства. Період провадження діяльності в таким умовах породив ряд позитивних та негативних аспектів, дослідженню та аналізу яких присвячена дана стаття.

Ключові слова: азартні ігри, гральний бізнес, воєнний стан, податкове навантаження, нормативно-правові акти, гемблінг.

Kychynska A., Serdiukov O. PRACTICAL ASPECTS OF TAXATION OF GAMBLING BUSINESS IN UKRAINE UNDER MARTIAL LAW

This scientific article examines the issue of practical aspects of taxation of gambling business in Ukraine under martial law.

The interrelation between the gambling business and taxes is complex and has a significant impact on the economy and state finances. Taxes on the gambling business can be an important source of revenue for the state, and can also influence the gambling market itself and the behavior of players.

Effective control, collection and administration of taxes from the gambling business is an integral aspect of its existence. The state must have mechanisms to track the income of gambling companies and ensure that they pay taxes. The practical and theoretical aspects of taxation of the gaming business must be balanced, taking into account economic, financial, social and ethical aspects. The goal of state intervention is to ensure the stable functioning of the industry and protect the interests of citizens. States often explore different approaches and practices to best address these issues.

The system of taxation of the gambling business in Ukraine began its re-formation after the legalization of this type of

activity in 2020 and had a number of unresolved issues regarding the excessive tax burden on the subjects of the organization and conduct of gambling.

On February 24, 2022, martial law was declared throughout the country due to a threat to national security due to a full-scale invasion of the Russian Federation. The current situation has a significant impact on the economy as a whole and on business in particular. In order to support the gambling industry, increase economic stability and activity, reduce financial costs and risk of business operations, the state leadership made a number of changes to the tax legislation. The period of activity in such conditions gave rise to a number of positive and negative aspects, the research and analysis of which is devoted to this article.

Key words: gambling, gambling business, martial law, tax burden, legal acts, gambling.

Постановка проблеми. Досконале оподаткування бізнесу в період дії воєнного стану в Україні має важливе значення не лише для збереження певної сфери діяльності, а й для підтримки економіки країни. Вивчення теоретичного аспекту змін в оподаткуванні та практичного досвіду їх впровадження має велике значення для подальшого удосконалення законодавства у цій сфері.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання оподаткування грального бізнесу в Україні в умовах воєнного стану розглядалися в роботах І.В. Стояненко, Н.В. Грабовської, І.В. Ксьонжика, Г.В.Мацькова, М.О. Слатвінської, В.В. Бурдоля, П.П. Латковського, О.М. Лутак та інших вчених.

Метою статті є розкриття практичних аспектів оподаткування грального бізнесу в Україні в умовах воєнного стану.

Виклад основного матеріалу дослідження. Азартні ігри є доволі популярною та прибутковою діяльністю у всьому світі. Наприклад, відповідно до оприлюдненої Комісією з азартних ігор Великобританії останньої статистики у звітному періоді з квітня 2021 року по березень 2022 року загальний валовий прибуток від азартних ігор із кількістю гральних приміщень, які нараховують понад 8408 одиниць, становив 14,1 мільярда фунтів стерлінгів, що в гривневому еквіваленті складало більш ніж 637 мільярдів гривень [11]. Зумовлений такий результат великим попитом через психологічний елемент шансу та ризику виграшу матеріальних цінностей, а також, зокрема, через низькі витрати на утримання грального бізнесу в порівнянні з великою кількістю грошей, які гравці вкладають у гру.

Дефініція поняття «азартна гра», що походить від француз. «jeux de hazard», більшістю держав визначається як гра, результат якої залежать не від майстерності чи спритності гравців, а від випадку, за умови, що при цьому ставиться ставка у формі певного предмету, до програшу чи виграшу якого гравці не ставляться байдуже [13, с. 239]. Отже, аналізуючи це поняття можна зробити висновок, що в його основі лежить стан, який викликає у гравців захоплення грою як процесом в супроводі з емоційною напругою та має назву «азарт».

Історія становлення правового регулювання азартних ігор в Україні мала в собі низку кардинальних змін та трансформацій. Передумовою таких змін став неналежний контроль за дотриманням вимог законодавства при провадженні діяльності з організації та проведення азартних ігор, який призвів до загибелі людей. Після інциденту в одному з гральних закладів державою було накладено мораторій на даний вид діяльності [7]. Держава мала на меті зменшити відсоток осіб із ігровою залежністю, подолати високий рівень злочинності пов'язаний із цією сферою, підвищити добробут громадян. Згодом, на законодавчому рівні було прийнято рішення про повну заборону грального бізнесу. Відтак, з 2009 року на підставі Закону України «Про заборону грального бізнесу в Україні» від 25 травня 2009 року цей вид діяльності не провадився, що призвело до втрати доволі великих надходжень до державного бюджету та до його тінізації [6]. Так, заборона азартних ігор в Україні на законодавчому рівні не призвела до бажаного результату і з кожним роком негативно впливала на економіку країни, позбавляючи державний бюджет мільйонних надходжень з оподаткування цього виду діяльності. Голова комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики Данило Гетманцев ще у 2020 році зазначав, що державний бюджет нашої держави може отримувати понад 4,5 млрд грн за рік від оподаткування азартних ігор в Україні [16].

Питання повторної легалізації грального бізнесу було доволі дискусійним. Причини таких суперечок були доволі логічними – в сфері азартних ігор надто складно розмежувати інтереси власників та ризику залежності від ігор, які з'являються для гравців. Проте, після чисельних суперечок в суспільстві та вивчення позитивного іноземного досвіду Законом України «Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор» від 14.07.2020 року гральний бізнес в Україні було знову легалізовано, встановивши вичерпний перелік дозволених видів діяльності. Через місяць, 13 серпня 2020 року, він набрав чинності [5]. З вищезазначеними змінами відбулись зміни і в податковому законодавстві, які стосувались оподаткування діяльності з організації та проведення азартних ігор, так як взаємозв'язок між податками і гральним бізнесом є складним і має значний вплив на економіку та фінанси держави. В цілому, ефективна податкова політика в гральному бізнесі повинна збалансовувати економічні, фінансові та соціальні аспекти, забезпечуючи адекватний дохід для держави, захищаючи інтереси гравців та попереджуючи негативні наслідки зловживань азартними іграми.

Після легалізації грального бізнесу суттєві та позитивні зміни для економіки відбулися лише в 2021 році, адже тоді було видано першу ліцензію оператору на ведення діяльності.

До квітня 2022 року система оподаткування грального бізнесу передбачала диверсифікований податок на дохід в залежності від виду діяльності. Зокрема, встановлювалась ставка 10% – з ігрових

автоматів, 18% – від різниці між доходом і виплаченими виграшами для беттінгу, 30% – для організаторів лотерей. Окремо для всіх операторів незалежно від виду проведення азартних ігор передбачався податок на прибуток підприємств у розмірі 18%, податок на виграш, податок на доходи фізичних осіб - 18% та військовий збір - 1,5% [2]. Встановлена система мала низку проблем, основною з яких було надмірне податкове навантаження для суб'єктів грального бізнесу. Задля оптимізації та покращення цієї системи було внесено 5 відповідних законопроектів щодо оподаткування доходів від діяльності з організації та проведення азартних ігор (№ 2713-1, № 2713, № 2713-3, № 2713-2, № 2713-д). Основним законопроектом, прийняття якого очікується із 2020 року, є законопроект № 2713-д. Аналіз тексту цього документу свідчить про те, що зміни, запропоновані цим законопроектом, не вирішують питання вагомого зменшення податкового навантаження на суб'єктів грального бізнесу, але його прийняття є важливим етапом завершення реформи з легалізації грального бізнесу в Україні та створення більш сприятливого середовища для його розвитку [9].

24 лютого 2022 року указом Президента України № 64/2022 було введено воєнний стан на всій території України [8]. В умовах повномасштабної воєнної агресії російської федерації відбулися зміни в нормативно-правовому регулюванні низки питань задля стабілізації та підтримки бізнесу в нашій державі, які проявлялись у впровадженні податкових пільг. Введення податкових пільг мало на меті простимулювати надходження інвестицій та стабілізувати стан економіки, адже введення воєнного стану могло призвести до повного або часткового припинення діяльності вітчизняного бізнесу через ризики та загальну невизначеність. Податкові пільги були спрямовані на заохочення підприємств продовжувати діяльність, зберігати робочі місця та сплачувати податки до державного бюджету.

Законом України Про внесення змін до розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" Бюджетного кодексу України та розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України № 2192-IX від 14 квітня 2022 року суб'єктам господарської діяльності, що відповідно до отриманих ліцензій здійснюють діяльність з організації, проведення азартних ігор, лотерей (крім розповсюдження лотерей), парі (букмекерське парі, парі тоталізатора) надавався дозвіл перебувати на спрощеній системі оподаткування на період воєнного стану [3]. Відповідні зміни до Податкового кодексу України набрали чинності 26.04.2022 року. Тобто, оператори практично всієї сфери гемблінгу перейшли на спрощену систему оподаткування, сплачуючи лише 2% єдиного податку, чим значно знизили своє податкове навантаження.

Станом на 31.08.2022 р. на спрощену систему оподаткування перейшло вісім суб'єктів із категорії організації та проведення азартних ігор. При цьому, використовувалась вищезазначена пільга не лише добросовісними платниками податків для зменшення податкового навантаження яких вона була передбачена, а й суб'єктами, які у 2022 році не сплачували податок на прибуток, єдиний податок, податок на майно в частині земельного податку та податок на додану вартість [10].

У 2022 році до державного бюджету надійшло понад 1,9 млрд грн податкових надходжень від плати за ліцензії та оподаткування грального бізнесу. Тобто, навіть в період дії воєнного стану ця сфера користується попитом серед українців, має високий дохід, але і відносно невеликі податкові відрахування до державного бюджету України порівнюючи з доходами. Головою комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики Данилом Гетманцевим за підсумкам засідання Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради було виокремлено вагому проблематику в цьому питанні. Так, державою було недоотримано понад 25-30 млрд грн податків від провадженнь у сфері грального бізнесу, адже зазначені вище 1,9 млрд грн становлять не більше 2% від всіх операцій у сфері грального бізнесу в нашій державі, який Національним банком України оцінюється у понад 180 млрд грн [12]. Зокрема, в довоєнний період до переходу на спрощену систему оподаткування сплата єдиного податку становила 200 тис грн в день, а після значно менше - приблизно 23 тис грн в день [10].

Такі рекордні розміри недоотриманих податків пов'язані не тільки із наданням податкових пільг для організаторів азартних ігор у вигляді зменшення та відміни податкових ставок і відповідно податкового навантаження, а й через системне ухилення останніх від сплати податків. Реалізація злочинного задуму відбувалась, зокрема, за допомогою електронних технологій розрахунків, банківських установ. Доволі популярними способами ухилення від сплати податків в цій сфері в період воєнного стану стали схеми під назвами «метчинг» та «міскодінг». Суть зазначених схем полягає в тому, що відповідно до першої схеми ті грошові кошти, які відправляються гравцем організатору азартних ігор, виводяться на карткові рахунки фізичних осіб, а не надходять на рахунок гральної компанії. Реалізація зазначених дій відбувається за участю банківської установи та дозволяє значно мінімізувати оподатковуваний дохід. Інша схема пов'язана з протиправними діями якими вказується не код платежу, якому відповідає код транзакцій по азартних іграх, а інший - за яким відсоток податкових вирахувань значно менший. Так, за 2021 рік онлайн-казино сплатили лише 34,5 млн грн податків. В результаті реагування правоохоронних органів на такі незаконні дії вже у 2022 році податкові платежі стрімко зросли і цими суб'єктами було сплачено вже 549,7 млн грн [14].

Описані вище незаконні дії викликали відповідну реакцію правоохоронних органів. Бюро економічної безпеки було порушено низку кримінальних справ за статтями 212 Кримінального кодексу України (ухилення від оподаткування), 209 Кримінального кодексу України (легалізація доходів, здобутих злочинним шляхом) та 203-2 Кримінального кодексу України (провадження незаконної діяльності з

організації або проведення азартних ігор, лотерей) [1]. За результатами проведення слідчих оперативних дій детективами Бюро економічної безпеки були організовані офіційні звернення до Комісії з регулювання азартних ігор та лотерей, Національного банку України, Державної податкової служби щодо виявлених схем ухилення від сплати податків та з метою прийняття відповідних дій в межах повноважень зазначених органів щодо боротьби із такою незаконною діяльністю.

З початком розслідування правоохоронними органами вищеописаних схем ухилення від сплати податків суб'єктами організації та проведення азартних ігор останні сплатили до державного бюджету податків в чотири рази більше, ніж за минулий рік. В результаті злагодженої роботи працівників Служби безпеки України, Бюро економічної безпеки, прокуратури та Національного банку України станом на 1 червня 2023 року сплата податкових платежів склала понад 2,2 млрд грн в той час як за 2022 рік ця сума не перевищувала 550 млн грн. Як позитивний результат можна розглядати і окрему статистику по податку на прибуток від букмекерської діяльності та онлайн-казино, яка склала понад 526 млн грн за п'ять місяців 2023 року [14].

Іншим способом впливу на організаторів азартних ігор, які ухиляються від сплати податків є передбачена законодавством санкція у вигляді позбавлення ліцензії за порушення податкового законодавства. Внаслідок вчасного реагування на протиправні діяння частина суб'єктів провадження грального бізнесу припинили свою діяльність так як втратили раніше отримані ліцензії. Здійснення перевірок та притягнення винних осіб до відповідальності справили превентивний ефект на діяльність інших суб'єктів провадження азартних ігор, що призвело до більш сумлінного відношення до сплати податків.

Отже, із початком повномасштабного вторгнення протягом майже року азартні ігри в Україні оподатковувались за спрощеною системою, відраховуючи 2% від свого загального обігу. Всупереч встановленим державою податковим пільгам суб'єктами реалізовувались схеми ухилення від сплати податків. В результаті таких діянь до державного бюджету не надійшла очікувана кількість податкових надходжень, зріс відсоток кримінальних правопорушень у сфері ухилення від сплати податків. Вказані негативні наслідки стали причиною ініціювання скасування раніше встановлених пільги та повернення довоєнної системи оподаткування грального бізнесу.

Верховна Рада України 12 січня 2023 року за результатами голосування 303 народних депутатів ухвалила Закон України про внесення змін до підрозділу 8 розділу XX Податкового кодексу України щодо заборони перебування грального бізнесу на спрощеній системі оподаткування [3].

Після набуття вищезазначеним нормативно-правовим актом чинності суб'єкти організації та проведення азартних ігор втрачають можливість відраховувати лише 2% від прибутку як податок до державного бюджету і мають сплачувати:

- ЄСВ — 22%.
- військовий збір — 1,5%.
- податок на валовий ігровий дохід — в межах 10-18%.
- податок з суми виграшу клієнта — 19,5%.
- ПДВ — 20%.
- податок на прибуток підприємств — 18% [2].

Станом на 2023 рік спостерігається позитивна динаміка збільшення надходжень від оподаткування грального бізнесу. За інформацією, яку зазначив Перший заступник Голови комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики Ярослав Железняк у квітні до державного бюджету було сплачено понад 452 млн грн податків, у березні – понад 423 млн грн, а у травні суми надходжень вже становили 851 мільйон гривень, що в 4 рази перевищують розміри надходжень за весь 2021 рік. Таке зростання було зумовлено злагодженою роботою правоохоронних органів у розслідуванні та запобіганні правопорушень у сфері ухилення від сплати податків та встановленням строків сплати податку на прибуток [12].

Висновки. Отже, аналізуючи питання оподаткування грального бізнесу в період дії воєнного стану в Україні можна зробити висновок, що станом на серпень 2023 року було повернено довоєнні ставки, які критикувались своїми значними розмірами та зупинено дію податкових пільг однією з причин якої є високий рівень ухилення від сплати податків суб'єктами організації та проведення азартних ігор. Вирішити це питання могло б ухвалення профільного законопроекту №2713-д з питань оподаткування цього виду діяльності, що дозволило б впровадити позитивні зміни для стабілізації ситуації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05 квітня 2001 року № 2341-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
2. Податковий кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393- VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Про внесення змін до розділу VI "Прикінцеві та перехідні положення" Бюджетного кодексу України та розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України: Закон України від 14 квітня 2022 року № 2192-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text>

4. Про внесення змін до розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України щодо відновлення обмеження перебування грального бізнесу на спрощеній системі оподаткування: Закон України від 12 січня 2023 року № 2876-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2876-20#Text>

5. Про державне регулювання діяльності щодо організації та проведення азартних ігор: Закон України від 14.07.2020 року № 768-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/768-20#Text>

6. Про заборону грального бізнесу в Україні: Закон України від 25 травня 2009 року № 1334-VI (втратив чинність). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1334-17>

7. Про зупинення дії ліцензій Міністерства фінансів України на провадження організації діяльності з проведення азартних ігор : Наказ Міністерства фінансів України від 08.09.2009 № 650 (втратив чинність). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0650201-09>

8. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24.02.2022 року № 64/2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>

9. Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо оподаткування доходів від діяльності з організації та проведення азартних ігор та лотерей URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69206

10. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до підрозділу 8 розділу XX Податкового кодексу України щодо заборони перебування грального бізнесу на спрощеній системі оподаткування» URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/1487433>

11. Industry Statistics – November 2022 URL: <https://cutt.ly/vwgVICTB>

12. До держбюджету за місяць надійшло в 4 рази більше податків від азартних ігор, ніж за 2021 рік, – нардеп URL: <https://biz.censor.net/n3422280>

13. Манзюк В.В., Заборовський В.В. Динаміка становлення грального бізнесу в Україні. Порівняльно-аналітичне право. 2020. № 1. С. 237-240.

14. Після початку розслідування БЕБ гральний бізнес вже сплатив в чотири рази більше податків ніж за весь минулий рік URL: <https://cutt.ly/ewgVz99X>

15. Рада заборонила гральному бізнесу перебувати на спрощеній системі оподаткування URL: <https://cutt.ly/YwgVzLU3>

16. Рада легалізувала гральний бізнес в Україні URL: <https://cutt.ly/rwgVzYvW>

REFERENCES:

1. Kryminalnyi kodeks Ukrainy. (2001, April 5). [Criminal codex of Ukraine]. *Zakon Ukrainy № 2341-III*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> [in Ukrainian].

2. Podatkovi kodeks Ukrainy. (2011, May 19). [Tax Code of Ukraine]. *Zakon Ukrainy №3393-VI*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> [in Ukrainian].

3. Pro vnesennia zmin do rozdil VI "Prykintsevi ta perekhidni polozhennia" Biudzhethoho kodeksu Ukrainy ta rozdil XX "Perekhidni polozhennia" Podatkovoho kodeksu Ukrainy. (2022, April 14). [On Amendments to Chapter VI "Final and Transitional Provisions" of the Budget Code of Ukraine and Chapter XX "Transitional Provisions" of the Tax Code of Ukraine]. *Zakon Ukrainy № 2192-IX* Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text> [in Ukrainian].

4. Pro vnesennia zmin do rozdil XX "Perekhidni polozhennia" Podatkovoho kodeksu Ukrainy shchodo vidnovlennia obmezhenia перебування грального бізнесу на спрощеній системі оподаткування. (2023, January 12). [On making changes to Chapter XX "Transitional Provisions" of the Tax Code of Ukraine regarding the restoration of the restriction on the stay of gambling businesses on the simplified taxation system]. *Zakon Ukrainy № 2876-IX* Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2876-20#Text> [in Ukrainian].

5. Pro derzhavne rehuliuвання діяльності shchodo orhanizatsii ta provedennia азартних ігор. (2020, July 14). [On state regulation of activities related to the organization and conduct of gambling]. *Zakon Ukrainy №768-IX*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/768-20#Text> [in Ukrainian].

6. Pro zaboronu грального бізнесу v Ukraini. (2009, May 25). [On banning gambling business in Ukraine]. *Zakon Ukrainy № 1334-VI (vtratyv chynnist)*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1334-17> [in Ukrainian].

7. Pro zupynennia dii litsenzii Ministerstva finansiv Ukrainy na provadzhennia orhanizatsii діяльності z provedennia азартних ігор. (2009, September 8). [On the suspension of the licenses of the Ministry of Finance of Ukraine for the organization of gambling activities]. *Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy № 650 (vtratyv chynnist)*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0650201-09> [in Ukrainian].

8. Pro vvvedennia voiennoho стану v Ukraini. (2022, February 24). [On the introduction of martial law in Ukraine]. *Ukaz Prezidenta Ukrainy № 64/2022* Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text> [in Ukrainian].

9. Projekt Zakonu pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy ta inshykh zakoniv Ukrainy shchodo оподаткування доходів від діяльності з організації та проведення азартних ігор та лотерей. (2020, June 19). [Draft Law on Amendments to the Tax Code of Ukraine and other laws of Ukraine on taxation of income from the organization and conduct of gambling and lotteries]. Retrieved from: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69206 [in Ukrainian].

10. Poiasniuvalna zapyska do proektu Zakonu Ukrainy «Pro vnesennia zmin do pidrozdilu 8 rozdlu KhKh Podatkovoho kodeksu Ukrainy shchodo zaborony perebuvannia hralnoho biznesu na sproshchenii systemi opodatkovannia». (2022, September 27). [Explanatory note to the draft Law of Ukraine "On Amendments to Subsection 8 of Chapter XX of the Tax Code of Ukraine on Prohibition of Gambling Businesses on the Simplified Taxation System"]. Retrieved from: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/1487433> [in Ukrainian].

11. Industry Statistics. (2022, November) Retrieved from: <https://cutt.ly/vwgVICTB> [in English].

12. Do derzhbiudzhetu za misiats nadiishlo v 4 razy bilshe podatkiv vid azartnykh ihor, nizh za 2021 rik, – nardep. (2023). [The state budget received 4 times more taxes from gambling in a month than in 2021, - peoples deputy]. *BIZNES Tsenzor*. Retrieved from: <https://biz.censor.net/n3422280> [in Ukrainian].

13. Manziuk, V.V., & Zaborovskiy, V.V. (2020). Dynamika stanovlennia hralnoho biznesu v Ukraini. [The dynamics of the development of gambling business in Ukraine]. *Porivnialno-analitychne pravo. № 1*. 237-240. [in Ukrainian].

14. Pislia pochatku rozsliduvannia BEB hralnyi biznes vzhe splytyv v chotyry razy bilshe podatkiv nizh za ves mynulyi rik. (2023). [After the beginning of the BEB investigation, the gambling business has already paid four times more taxes than for the whole of last year]. *Biuro ekonomichnoi bezpeky Ukrainy*. Retrieved from: <https://cutt.ly/ewgVz99X> [in Ukrainian].

15. Rada zaboronyla hralnomu biznesu perebuvaty na sproshchenii systemi opodatkovannia. [The council prohibited the gambling business from being on the simplified taxation system]. (2023). *UNIAN*. Retrieved from: <https://cutt.ly/YwgVzLU3> [in Ukrainian].

16. Rada lehalizovala hralnyi biznes v Ukraini. (2020). [The council legalized the gambling business in Ukraine]. *UNIAN*. Retrieved from: <https://cutt.ly/rwgVzYvW> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 23.05.2023

УДК 342.9

DOI: 10.36550/2522-9230-2023-14-291-295

Федорченко Роман,

аспірант Науково-дослідного інституту публічного права

<https://orcid.org/0009-0002-1381-4241>

e-mail: 610roman@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ОСКАРЖЕННЯ РІШЕНЬ, ДІЙ АБО БЕЗДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ВИКОНАВЦЯ СТОРОНАМИ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ

У даній статті розглянуто особливості оскарження рішень, дій або бездіяльності державного виконавця сторонами виконавчого провадження.

Проаналізовано чинні нормативно-правові акти, якими регулюється примусове виконання рішень суду та виділено види оскарження, дій або бездіяльності державного виконавця сторонами виконавчого провадження.

Досліджено питання оскарження, дій або бездіяльності державного виконавця сторонами виконавчого провадження до безпосереднього керівника державного виконавця.

Охарактеризовано чинне законодавство, яким регулюється здійснення оскарження, дій або бездіяльності державного виконавця сторонами виконавчого провадження.

Виділено основні види рішень, дій або бездіяльності державного виконавця, що підлягають оскарженню.

В ході дослідження встановлено коло осіб, котрі мають право представляти сторони виконавчого провадження з правом на оскарження рішень, дій або бездіяльності державного виконавця.

Виокремлено механізм дій сторони виконавчого провадження спрямованих на усунення порушень чинного законодавства, що виникають в ході примусового виконання.

Ключові слова: оскарження рішень, дій або бездіяльності, державний виконавець, приватний виконавець, скарга, судове провадження.

Fedorchenko R. PECULIARITIES OF APPEALING DECISIONS, ACTIONS OR INACTION OF THE STATE EXECUTIVE BY PARTIES TO EXECUTIVE PROCEEDINGS

This article examines the specifics of appealing the decisions, actions or inaction of the state executive by the parties to the executive proceedings.

The current legal acts, which regulate the enforcement of court decisions, are analyzed and the types of appeals, actions or inaction of the state executive by the parties to the enforcement proceedings are highlighted.

The issue of appeals, actions or inaction of the state executive by the parties to executive proceedings to the direct manager of the state executive was investigated.

The current legislation, which regulates the appeal, actions or inaction of the state executive by the parties to executive proceedings, is characterized.

The main types of decisions, actions or inaction of the state executive that are subject to appeal are highlighted.